

Lokaal Memorandum 2018

Gebiedscommissie
Delfshaven

Beste lezer,

Dit memorandum biedt inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen in Delfshaven in de periode 2014 - 2018.

Ook blikken we vooruit naar de komende bestuursperiode. We geven aan, welke onderwerpen blijvende inzet nodig houden. Bewoners van Delfshaven en andere partijen hebben al veel werk verzet. Maar het is nooit af. Vele uitdagingen liggen nog voor ons. We hebben ze vast voor u op een rijtje gezet.

Voor wie het aangaat: veel succes de komende jaren bij het realiseren van een nog mooier Delfshaven.

Gebiedscommissie Delfshaven
(2014 - 2018)

1

Delfshavense democratie

1. Delfshavense democratie
2. Groene connectie
3. Ontmoetingsplekken
4. Pleinen
5. Kansrijke jeugd
6. Openbare Orde en Veiligheid
7. Zorg voor elkaar
8. Hoofdroutes & winkelstraten
9. Bouwontwikkelingen woningen
10. Verbinden en bijzondere doelgroepen
11. Cultuur en sport
12. Delfshaven en de toekomst

Delfshaven is een gebied waar veel bewoners initiatief nemen in elk hoekje en in elke buurt en straat. Het aantal bewonersinitiatieven is groot en enorm veel mensen doen mee aan de samenleving. Vrijwel overal is initiatief zichtbaar en sprake van contact tussen buurtbewoners, bewonersgroepen, professionele organisaties en de gemeente. In Delfshaven zijn op vrijwel alle pleinen activiteiten, liggen door bewoners aangelegde tuinen of plantenbakken en heeft bijna elke buurt of doelgroep een eigen huiskamer. Deze initiatieven zijn soms met elkaar verbonden en soms ook niet. Kortom: Delfshaven bruist!

Voor veruit de meeste initiatieven is de gemeente als partner niet nodig. In een beperkt aantal gevallen lopen bewoners vast in de bureaucratie en is ondersteuning nodig als het gaat om een vergunning of financiële bijdrage. Dit vraagt om een open houding van de gemeente op de samenleving. De praktijk leert dat dit niet vanzelfsprekend is. De systemen binnen de gemeentelijke organisatie sluiten vaak onvoldoende aan op de belevingswereld van bewoners en ondernemers. De gebiedscommissie en de -organisatie spelen hierbij een intermediaire rol. In een aantal gevallen gaat de samenwerking tussen initiatieven van

bewoners en de gemeente nog veel verder. Er ontstaan dan vernieuwende samenwerkingsinitiatieven die slechts beperkt in de gemeente of in Nederland voorkomen en die in de praktijk erg complex blijken. Belangrijke voorbeelden hiervan zijn de co-creatie in Mooi, Mooier, Middelland, de samenwerking in de focusaanpak Bospolder/Tussendijken met de Delfshaven Corporatie, de democratic Challenge op het Coolhaveneiland en de aanpak van de Pupillenbuurt. Deze voorbeelden passen binnen een bruisend gebied als Delfshaven en vragen veel aandacht van de gemeente. Deze voorbeelden benoemen wij dan ook als nieuwe vormen van democratie: de Delfshavense democratie.

Co-creatie Mooi, Mooier, Middelland

De afgelopen jaren is ervaring opgedaan met Mooi, Mooier, Middelland. Gemeente, wijkbewoners en ondernemers maken samen plannen en voeren deze uit. Het initiatief kwam van de bewoners. De gemeente stelde budget beschikbaar. Bij deze gigantische klus zijn honderden bewoners direct of indirect betrokken en alle clusters van de gemeente leveren capaciteit. Op vrijwel elk terrein moest het wiel worden uitgevonden en lang niet altijd ging dat goed. Daarom verscheen in 2017 een tussenevaluatie. In het rapport staan aanbevelingen voor de toekomst. Het is belangrijk deze aanbevelingen over te nemen naar de toekomst toe. Alleen dan kan deze nieuwe vorm van democratie in Middelland verder groeien.

Delfshaven Corporatie

In Bospolder/Tussendijken (BoTu) is gekozen voor een andere vorm. Een aantal actieve “super” bewoners is verenigd in de Delfshaven Corporatie. Bij de planvorming en uitvoering is de Delfshaven Corporatie een gelijkwaardige partner van de gemeente (Gebied en de Stadsmarinier) en woningbouwcorporatie Havensteder.

Democratic Challenge

Op het Coolhaveneiland nam de gebiedscommissie het initiatief tot een democratic Challenge. De gemeente en woningcorporatie Woonbron dagen bewoners uit de buurt te verbeteren en om met plannen te komen zonder vooraf opgelegde kaders en eisen. Het resultaat is een aantal acties om de wijk beter te maken, waaronder een ontmoetingslocatie en de herinrichting van twee pleinen. De participatie in dit gebied gaat niet vanzelf en veel aandacht blijft nodig vanuit de gemeente en Woonbron.

Aanpak Pupillenbuurt

In de Pupillenbuurt komen niet alleen veel initiatieven samen, maar ook erg veel problemen. De woningvoorraad is nogal eenzijdig en naast sociale problemen gaat het niet goed met de veiligheid. Een grote groep bewoners heeft zich daarom georganiseerd om problemen aan te pakken. De gemeente is uitgedaagd hieraan een bijdrage te leveren. De handschoen is opgepakt en bewoners en gemeente werken samen aan een buurtverbeterplan.

2

Groene connectie

De vele groeninitiatieven bloeien in de publieke ruimte van Delfshaven. Maar worstelen tegelijkertijd ook met hun positie en continuïteit.

Spoorboog/Horvathviaduct

Voor de Groene Connectie (lint van op elkaar aansluitende groene plekken rond Delfshaven) maar ook de groeninitiatieven in Spangen zijn de Spoorboog en het Horvathviaduct essentieel als letterlijke verbinding. Door potentiële gebiedsontwikkeling staat deze verbinding onder druk. In het kader van de groene connectie ontstaat aan de noordrand van Middelland en het Nieuwe Westen het Essenburgpark. Een ruig stuk belevingsnatuur in zelfbeheer bij de aangrenzende buurten. Het park functioneert straks ook als noodzakelijke waterberging bij piekbelasting van het rioelstelsel.

Lloydkwartier

In het Lloydkwartier hebben bewoners tijdens de bouwcrisis maatschappelijke waarde toegevoegd door braakliggende bouwterreinen te transformeren naar succesvolle buurttuinen. Nu er sprake is van de aantrekkelijke woningmarkt staat dat groen onder druk. Er is met name meer behoefte aan speel- en verblijfsruimte in dit gebied.

Dakpark

Vooruitlopend op het groen in zelfbeheer was het Dakpark een van de eerste parken waar nadrukkelijk gezamenlijk een park werd ontwikkeld dat door de gemeente en bewoners in (zelf)beheer werd genomen. Een complexe, ruimtelijke puzzel maakt het niet gemakkelijk wie waarvan is, waardoor het zelfbeheer nog onvoldoende uit de verf komt.

Park 1943

Dat zelfbeheer en die regie in Park 1943 loopt momenteel goed. Mede door de financiële borging ervan bij de Stadsmarinier BoTu. Maar de continuïteit hiervan is gewenst in een kwetsbare wijk als Tussendijken wanneer je ook na 2018 die sociale veerkracht ruimte wil geven.

3

Ontmoetingsplekken

In Delfshaven wordt al enkele jaren voortgebouwd op de ambitie om bewoners te activeren en meer te verbinden met hun buurt. De burgerparticipatie in Rotterdam is nergens zo groot als in Delfshaven. Inmiddels levert dit ook mooie resultaten op. Bewoners nemen en krijgen meer zeggenschap en zijn op veel terreinen actief. Hierdoor ontstaat in toenemende mate tevredenheid over de woonomgeving. Tegelijkertijd voelen bewoners (en bezoekers) zich ook meer veilig in Delfshaven. Men vindt de buurten in de diverse wijken aantrekkelijker en wil hier graag wonen, werken en recreëren. Desalniettemin vraagt de dynamiek van de "grote stad" om inzet voor de onderlinge verbondenheid van mensen in het gebied. De sociale cohesie is in enkele delen van Delfshaven nog als onvoldoende of minimaal als kwetsbaar te typeren. Verder lijkt door diverse maatschappelijke ontwikkelingen de aandacht voor zorg voor elkaar ook verder onder druk te staan. Wanneer mensen geen familieleden of directe betrokkenen in hun nabijheid hebben, dan is contact met burens soms letterlijk van levensbelang.

Plekken van betekenis

Delfshaven kenmerkt zich door de vele huiskamers en plekken van betekenis. Deze plekken zijn waardevol door de verbindingen die er plaatsvinden tussen bewoners, organisaties en ambtenaren. In Delfshaven is daarom ook 'Geen plek te gek' ontstaan om zodoende de ambtenaren te stimuleren gebruik te maken van deze ontmoetingsplekken. In Middelland is er zelfs een alternatief Huis van de Wijk ontwikkeld door actieve bewoners. Buurtkamers hebben zich verbonden via een actief netwerk onder de naam 'Huize Middelland'.

4

Pleinen

Pleinen spelen een belangrijke rol in de drukbevolkte woonwijken van Delfshaven. Ze bieden plek aan jong en oud om elkaar te ontmoeten, te spelen en te sporten. Op diverse plekken in Delfshaven is samen met bewoners hard gewerkt aan het verbeteren van de pleinen en hun functie voor de buurt.

Visserijplein

Frisse Vis, bijvoorbeeld is een initiatief van bewoners om het Visserijplein op niet-marktdagen beter te benutten en aantrekkelijker te maken. Er is een groenstrook aangelegd, de eerste blauwe lijnen van een zogenaamd levend schilderij zijn aangebracht en er zijn (mobiele) zitmeubels gemaakt. Ook is een zebrapad aangelegd om de verbinding met Park 1943 te versterken.

Driehoeksplein

Op het Driehoeksplein, waar veel sprake is van jeugdoverlast en bewoners weinig vertrouwen hebben in de overheid, is voornamelijk geïnvesteerd in het contact met bewoners en in een goede programmering op het plein. Vrijwel dagelijks zijn er activiteiten voor de jeugd. Politie, gemeente en school hebben intensief contact met bewoners.

Bellamyplein

Programmering stond ook centraal op het Bellamyplein. Het plein, dat al in 2012 is getransformeerd tot het eerste waterplein van Nederland, heeft de afgelopen periode zijn multifunctionaliteit bewezen. Inmiddels wordt niet alleen gevoetbald en geschommeld op het plein, maar ook geskelderd en geskatet, getuiniert, met water gespeeld, gepicknickt, en op gezette tijden zelfs gekampeerd!

Oostervantplein

Binnen het co-creatieproces van Mooi, Mooier, Middelland werkt de gemeente samen met bewoners aan een gebiedsvisie voor de Oostervantbuurt. Het zogenaamde Oostervantplein speelt daarbij een belangrijke rol. In 2017 wordt het plein op basis van wensen van omwonenden groener gemaakt. Ook komen er meer speel- en ontmoetingsmogelijkheden.

5

Kansrijke jeugd

Delfshaven is een wijk met veel kansrijke jongeren, die hun talenten en kansen echter niet voldoende kunnen of weten te benutten. Onder andere omdat zij opgroeien in een kansarm gezin of omgeving. Inzet van specifieke en stimulerende jongerenwerkers en preventieve aanpak en samenwerking met ouders blijven belangrijk.

Onwijze Moeders

Een bijzonder project in Delfshaven is Onwijze Moeders, waarin vooral wijkagenten aan moeders van de Ouderkamers inzicht geven in de straatcultuur en moeilijke thema's bespreekbaar maken. Deze samenwerking is bedoeld om ellende, bijvoorbeeld door contact met foute vrienden, in het leven van jongeren te voorkomen.

Activiteiten

Veel activiteiten voor kinderen en jongeren worden opgezet vanuit de buurt, bijvoorbeeld campings voor kinderen die niet op vakantie kunnen. Soms geheel vanuit professionals, die dan wel de samenwerking met de buurt zoeken, zoals de Bouwkeet, een openbare werkplaats voor jongeren van 10 tot en met 15 jaar. Meestal zijn het samenwerkingen van professionals, bewoners en/of jongeren zelf. Een voorbeeld hiervan is Thuis op straat (TOS) met

haar pleinactiviteiten, meidenclubs en zakgeldprojecten. Er zijn ook nieuwe netwerken ontstaan van ouders, jongeren en professionals, die samen activiteiten opzetten. Een voorbeeld zit in Schiemond, waar ouders, wijkagenten, de speeltuin en TOS samen activiteiten en thema-avonden voor jongeren organiseren.

Buurtbetrokkenheid

Verschillende partijen werken ook aan meer betrokkenheid van jongeren bij hun buurt. Bijvoorbeeld de werkgroep Jongeren Middelland, die door het opzetten van en deelnemen aan wijkinitiatieven bijdraagt aan meer positieve beeldvorming over jongeren. Nieuw zijn de wijkambassadeurs in Bospolder-Tussendijken. Dit zijn twaalf jongens en meiden van 15 tot en met 23 jaar met een voorbeeldrol, die assisteren bij activiteiten en betrokken worden bij beleid. Dit is een initiatief van TOS, JOZ en Zowel.

Nieuwe kansen

Het is belangrijk jongeren een eigen plek te geven en het gevoel dat ze erbij horen. Net zoals vertrouwen opbouwen, het voorkomen van schulden en schooluitval, en het stimuleren van opleiding en werk. Twee voorbeelden hiervan zijn Spang en Urban Family in Spangen, waar jongeren hun muzikale talenten kunnen ontwikkelen. Het succesvolle re-integratieproject voor kansarme jongeren Heilige Boontjes is opgezet door voormalige jongerenwerkers uit Spangen.

Delfshaven is een gebied dat direct grenst aan het centrum van Rotterdam. Een van de kenmerken van het gebied is dat het levendig is met leuke winkels en horeca. Helaas brengt dit ook de nodige veiligheidsproblemen met zich mee. Een aantal buurten kent een hoge concentratie Huisvesting Bijzondere Doelgroepen (begeleid wonen). Een deel van de cliënten heeft een verslavingsverleden en is nog steeds afhankelijk van verslavende middelen. Ook kent het gebied relatief veel coffee-shops geconcentreerd in onder andere Middelland en Het Nieuwe Westen. Druggerelateerde problematiek komt daardoor relatief veel voor in Delfshaven.

Prioriteiten veiligheidsaanpak

De prioriteiten voor de veiligheidsaanpak die vanuit de ketenpartners Veilig voor 2017 zijn afgesproken, zijn prioriteiten waarop ook voor de langere termijn ingezet wordt. Dit zijn:

1. Aanpak ondermijning, drugsoverlast en incidenten

Bij die aanpak wordt onder meer integraal gekeken naar de aanpak van malafide branches, stichtingen en verenigingen. En hoe daarmee het vestigingsklimaat voor ondernemers en winkeliers kan worden beheerst en verbeterd. Op de

Mathenesserweg zijn hiermee onlangs mooie resultaten bereikt. Ook winkelstraten zoals de Schiedamseweg en Vierambachtsstraat verdienen een toekomstbestendige aanpak.

2. *Integrale aanpak jeugdoverlast en -criminaliteit*
Via onder andere een persoonsgerichte aanpak, worden jongeren die dreigen te ontsporen persoonlijk aangesproken op gedrag en op weg geholpen naar een betere toekomst.

3. *High Impact Crimes*

Woninginbraken, straatroven en overvallen zijn delicten met een grote impact op het slachtoffer, zijn directe woonomgeving en het veiligheidsgevoel in de samenleving. Door een gezamenlijke integrale aanpak hebben we in Delfshaven goede resultaten bereikt; dit succes houden we vast.

4. *Nazorg rondom spanningen en tegengaan polarisatie*

Delfshaven kent een grote diversiteit in de bevolkingssamenstelling. Wereldwijde ontwikkelingen hebben veelal een weerslag in Delfshaven. Denk hierbij aan aanslagen (Parijs, Brussel, Istanbul, Syrië), vluchtelingenkwesties, radicalisering, couplinging Turkije. Dit vraagt veel aandacht

in het samenleven met elkaar en ook als het gaat om de openbare orde.

Naast deze prioriteiten kenmerkt Delfshaven zich ook door de vele initiatieven van onderop om samenleven en samenwerken prettig en veiliger te maken. Voorbeelden zijn de vele Buurt Bestuurt Comités, de co-creatie in Middelland en de vele andere initiatieven en participatiemomenten.

7

Zorg voor elkaar

In Delfshaven zijn veel uitdagingen, zoals armoede, schulden en taalachterstand, maar ook mogelijkheden, bijvoorbeeld bewoners die hun expertise en tijd inzetten voor de wijk. Netwerkbijeenkomsten in vrijwel alle wijken verbinden informele en formele partijen. Er is een gereedschapskist ontwikkeld door Buurtpower in Middelland om moeilijk bereikbare mensen toch te bereiken en betrekken. Er zijn tal van vernieuwende initiatieven.

Zorgvrijstaat Rotterdam West

Bijvoorbeeld Zorgvrijstaat Rotterdam West, die voorzieningen opzet die aansluiten op behoeften uit de wijk: aanschuifmaaltijden, preventieprojecten GGZ, Het Zal Werken (klushulp bij kleine aanpassingen in huis) en hulpstructuren voor mensen met schulden.

Aanpak verwarde personen

Een ander voorbeeld is de aanpak rond verwarde personen, waarbij in werkconferenties werd gekeken hoe het wijknetwerk ingezet kan worden om tijdig te signaleren. Professionals zoals de wijkpsychiater begeleiden sleutelfiguren hierbij. Daarnaast worden weer een soort van lokale zorgnetwerken opgezet.

Goed Bezig

Een derde voorbeeld is Goed Bezig in Spangen en Tussendijken, dat met inzet van wijkambassadeurs de strijd aanbindt met ongezond leven en uitsluiting, en werkt aan psychisch welbevinden en taalvaardigheid. Dit zijn veelbelovende interventies op het gebied van sociaaleconomische gezondheidsverschillen (SEGV). Zo ondersteunt Goed Bezig bijvoorbeeld een grote groep vrouwen die willen (leren) zwemmen.

Armoedeplatform

Het vierde voorbeeld is het opzetten van een actief armoedeplatform, waarin alle partijen samenwerken aan armoedebestrijding. Concreet resultaat is de samenwerking tussen Vraagwijzer en vrijwilligersspreekuren in de wijk, om mensen beter te bereiken.

De gebiedscommissie heeft er steeds op aangedrongen zoveel mogelijk gebruik te maken van de vele duurzame wijkinitiatieven op het gebied van welzijn. Dit dringende verzoek is gehonoreerd en nu gaat 17 procent van het budget Welzijn naar zogenaamde couleur locale, dus lokale initiatieven. Bovendien reserveert de nieuwe welzijnspartij 10 procent van haar budget voor sociaal ondernemers en wijkinitiatieven. Bijna een kwart van het welzijnsbudget gaat dus naar wijkpartijen.

3

Hoofdroutes & winkelstraten

Behalve zijn historische hart, kent het gebied Delfshaven een aantal winkelstraten en hoofdroutes met allure, charme en levendigheid. Het bruijt op deze plekken. Bezoekers en bewoners ervaren er vooral een intense en kleurrijke culturele diversiteit. Deze straten en wegen hebben een belangrijke uitstraling op geheel Delfshaven en feitelijk naar de rest van de stad. Ze zijn veelal ook letterlijk de vindplaats voor de dagelijkse boodschappen, waardoor bewoners niet altijd genoodzaakt zijn om richting het centrum van de stad te reizen.

Van de toenemende aandacht voor Rotterdam van toeristen uit binnen- en buitenland profiteert Delfshaven niet noemenswaardig mee. De wil is er wel, maar daadwerkelijk meeprofiteren vraagt om goede faciliteiten, zoals voldoende parkeergelegenheid voor auto's en touringcars, maar ook voor plaatsingsmogelijkheden voor (huur)fietsen. Niet in de laatste plaats blijft de zorg voor een betere verkeersveiligheid in het gebied van belang. Ondanks een intensieve samenwerking met de politie, wordt nog regelmatig door bewoners overlast ervaren door te hard rijdende auto's.

Aanpassingen winkelstraten

De winkelstraten veranderen mee met de veranderende tijden. Het is zaak om in nauwe samenspraak met ondernemers en publiek deze winkelstraten aan te passen aan de huidige eisen. Op een drietal winkelstraten is deze aanpassing in gang gezet, maar zeker niet afgerond. De Schiedamseweg is onderdeel van een bredere gebiedsaanpak BoTu (Bospolder Tussendijken). Er is geïnvesteerd in een groenere uitstraling, het fietsparkeren is verbeterd, winkelpanden zijn gerenoveerd en het reclamebeleid heeft in een deel van deze winkelstraat een einde gemaakt aan de wildgroei van allerhande reclame-uitingen. Op de Mathenesserweg is een aanvang gemaakt met de aanpak van een aantal overlast gevende locaties. En met succes. Een zestal locaties is gesloten en wordt herontwikkeld, daar waar dat kan tot woonunits of woon-werkunits. De 1ste Middellandstraat is in het kader van het project Mooi, Mooier Middelland aangepakt. Gevels van winkelpanden zijn gerenoveerd en overlast gevende panden aangepakt. De plannen voor een herinrichting van het Middellandplein zijn afgerond.

Bouwontwikkelingen woningen

Ondanks de financiële crisis is in Delfshaven de laatste jaren toch gebouwd. Er zijn nieuwe woningen gebouwd, er zijn bestaande gebouwen getransformeerd en er zijn aanbestedingen voorbereid met inbreng van bewoners.

Schepenbuurt-Noord

In de Schepenbuurt-Noord in Oud-Mathenesse is de Adoptiewijk Aanpak succesvol. Door gezamenlijke inzet van Woonbron, gemeente en huiseigenaren heeft deze aanpak ervoor gezorgd dat bijna alle VvE's in het gebied groot onderhoud hebben opgestart en een meerjarenplan hebben opgesteld. Er zijn echter grote zorgen over de staat van onderhoud bij VvE's in andere delen van de wijk. Stadsontwikkeling en Woonbron vragen om blijvende aandacht voor de particuliere voorraad in deze wijk.

Lloydkwartier

Het Lloydkwartier is van oorsprong een havengebied, dat de afgelopen decennia getransformeerd is naar een woon- en werkgebied. De wijk aan het water bestaat uit bedrijven en appartementencomplexen met een robuuste, industriële uitstraling. Het monumentale Veerhuis aan de nabijgelegen Schiehaven is van de sloop gered.

Hoodrift

Aan de Hoodrift hebben bewoners bewust gekozen voor investeren in Delfshaven. In zogenaamd collectief particulier opdrachtgeverschap hebben zij een aantal fraaie stadswoningen gerealiseerd. In de Pupillenbuurt is op initiatief van wijkbewoners gezorgd voor grotere appartementen, zodat de wijk aantrekkelijker wordt voor gezinnen.

The Hudsons

De ruim 140 gezinswoningen in project The Hudsons aan de Hudsonstraat zijn het resultaat van een uniek participatieproces waarin bewoners en gebiedscommissie een belangrijke rol speelden. Het groene openbaar gebied zorgt voor verbinding met het Dakpark en Historisch Delfshaven.

10

Verbinden en bijzondere doelgroepen

Delfshaven is een interculturele wijk met veel actieve bewonersgroepen en zelforganisaties, die vreedzaam naast, maar helaas niet altijd met elkaar samenwerken. In Nederland is er een steeds grotere kloof tussen bevolkingsgroepen en polarisatie. Daarnaast leiden oorlogen en conflicten elders in de wereld soms tot spanningen tussen of binnen diverse gemeenschappen. Dit vraagt veel aandacht in het samenleven met elkaar.

Wij-samenleving

Delfshaven wil een inclusieve samenleving zijn. Daarom werkt de gebiedscommissie samen met partners aan 'verbinden', in het kader van de wij-samenleving. Voorbeelden zijn Huize Middelland, stadsdialoog Spangen met Formaat, socratisch gesprek met 50 Delfshavenaren (opmaat G1000), netwerk Nieuwe Westen. Samen in gesprek en samen doen, meer respect en minder wantrouwen, als tegenwicht tegen onderlinge spanningen.

Ouderen

Naast het project Verbinden is investeren in specifieke doelgroepen belangrijk. Zoals ouderen die regelmatig onvoldoende zorg en ondersteuning krijgen, en dreigen te vereenzamen. Via huisbezoeken aan 75-plussers worden mensen

opgespoord en begeleid naar wijknetwerk of professionele partijen. Meer seniorenwoningen, steun bij dementie en bereikbaarheid van voorzieningen zijn nodig (programma Langer Thuis).

Vrouwen

Een andere doelgroep in Delfshaven zijn de vele vrouwen die nog op de eerste trap van de emancipatieladder staan, of zelfs behoren tot de zogenaamde verborgen vrouwen. De veilige plek VEC-Pier 80 is een belangrijke verworvenheid. Daarnaast zijn er veel vrouwengroepen actief in Delfshaven en is er een zelfregiehuis opgezet dat met bewoners belangrijke stappen zetten in hun economische emancipatie (zelfregie en samen ondernemen).

Nieuwkomers

Ten slotte zijn er veel nieuwkomers in de wijk, waaronder Midden- en Oost-Europeanen (MOE), vluchtelingen (vooral uit Syrië en Eritrea) en veel mensen zonder papieren. Vanuit Platform Rotterdam Verwelkomt Vluchtelingen, Hoedje van Papier (buurtonderonsje), welzijn, Café NL (Stroop en leespaais), bibliotheek (taalcafé), woningcorporaties, Vluchtelingenwerk en bewoners worden mensen ondersteund bij taal en thuis raken in de wijk. Ook stichting Nieuw Thuis Rotterdam is actief in Delfshaven. Vluchtelingen organiseren zelf ook activiteiten.

Cultuur en sport zijn van grote maatschappelijke waarde, zeker in kwetsbare wijken als Delfshaven. Ze dragen bij aan gezondheid in de meest brede zin: fysiek, psychisch en sociaal welbevinden. Ze zijn belangrijk voor verbinding tussen mensen, ontspanning, groei, talentontwikkeling, verwondering en over grenzen durven kijken. Mensen, groepen en gemeenschappen ontwikkelen zich vaak door cultuur en sport. Het is dan ook niet verwonderlijk dat veel initiatieven voor, door en met bewoners, op een of andere manier met cultuur en sport te maken hebben.

Festivals en laagdrempelige cultuurplekken

Er zijn verschillende interculturele en verbindende festivals, zoals BeSouk en Werelds Delfshaven, waar mensen vanuit verschillende culturen elkaar ontmoeten rond eten, muziek, theater en dans. Interculturele uitwisseling wordt ook aangemoedigd bij specifieke festiviteiten als Keti Koti, Kerst, Suikerfeest en het Lichtjesfeest. Er is een toename van kleinschalige, laagdrempelige cultuurplekken - vrijplaatsen voor creativiteit - zoals de Kleine Vis, Punt 5, het Leespaleis, Dichters uit Delfshaven, PoundCake Studios en werkplaats voor participatief drama Formaat.

Uitdagende speelplekken en laagdrempelige sportgelegenheden

Daarnaast zijn er steeds meer uitdagende speelplekken die jongeren stimuleren tot bewegen, zoals Bellamyplein, Spooituin en Brancopark. Ook de toename van laagdrempelige sportgelegenheden zoals Vreelust, Lloyd Multiplein en sport-scholen in de buurt is een goede ontwikkeling.

Initiatieven cultuur en sport

De vele culturele instellingen, zoals Grounds/SKVR en Maastheater, en de sportinstellingen en -verenigingen zoals de nieuwe hockeyclub, De Betrokken Spartaan en Vreelust, pakken steeds meer een duidelijke rol in en voor de buurt. Groeninitiatieven zoals Dakpark, ParkPodium 1943 en de Pluktuin stellen zich open voor cultuur en sport. Een toenemend aantal muurschilderingen, zoals in de Tovertunnel en de Vlindertuin, fleurt de buitenruimte op. De Dubbelde Palmboom en het Prinsestheater zouden nog kansen kunnen bieden als culturele bouwkeet.

Uitdagingen

Kortom, Delfshaven bruist. Uitdagingen liggen vooral nog in het verbinden en communiceren, hierbij spelen cultuurscout en sportregisseur een rol. Ook in het betrekken van bewoners, bijvoorbeeld bij de herinrichting van pleinen en activiteitenprogrammering daarop, zoals Driehoeksplein en in de Kapiteinsbuurt.

Delfshaven is ontstaan in 1389 als haven van de stad Delft. In 1830 kwam het bij Rotterdam. Vanuit de Pelgrimvaderskerk (toen nog Antoniuskapel) vertrokken in 1620 de Engelse Pilgrim Fathers naar Amerika; zij werden de grondleggers van de huidige Verenigde Staten. Hiermee kreeg Delfshaven en later Rotterdam internationale betekenis. In 2020 wordt die afvaart herdacht; wat Delfshaven betreft wordt dat een stedelijk event!

Aantrekkelijk en interessant voor de toekomst

Het Delfshaven van nu is een veelkleurig en dynamisch woon- en werkgebied: maar liefst 70% van haar bewoners is van (oorspronkelijk) allochtone afkomst. Onder hen veel betrokken stadsgenoten. In geen ander gebied in Rotterdam worden zoveel bewonersinitiatieven uitgevoerd als hier. Ook wordt volop geëxperimenteerd met nieuwe vormen van samenwerken en -leven. Dat maakt Delfshaven tot een aantrekkelijk en interessant gebied voor de toekomst.

Merwe4havens

Het grondgebied van Delfshaven loopt door tot aan de Merwe4havens (M4H). Dit spannende havengebied met stoere gebouwen, water en bedrijvigheid ontwikkelt zich in snel tempo tot een

unieke plek waar innovatieve industrie, werken en wonen samenkomen. Een plek vol experimenten. Ook worden in dit gebied allerlei initiatieven ontplooid vanuit de omliggende Delfshavense wijken. De infrastructuur van M4H biedt mogelijkheden voor spannende events met muziek, theater en kunst. Ondanks dat dit niet tot het 'verzorgingsgebied' Delfshaven behoort, ondersteunt de gebiedscommissie deze initiatieven. Vooral om verbinding tot stand te brengen tussen M4H en de omliggende wijken. Zo worden bruggen geslagen tussen bewoners en ondernemers en tussen bewoners onderling. Daarbij komen innovaties ten goede aan het gehele gebied.

Gemeente Rotterdam

Gebiedscommissie

Delfshaven